

Sisukord

1	Kavandatava tegevuse eesmärk	5
2	Kavandatava tegevuse ja selle reaalsete alternatiivsete võimaluste lühikirjeldus	5
3	Keskkonnamõju hindamise sisu.....	6
4	Keskkonnamõju hindamisel kasutatava hindamismetoodika kirjeldus.....	7
5	Kavandatava tegevuse ja selle reaalsete alternatiivsete võimaluste keskkonnamõju hindamise ning selle tulemuste avalikustamise ajakava.....	7
6	Andmed arendaja ja eksperdi kohta	9

1 Kavandatava tegevuse eesmärk

Vastavalt Tallinna Keskkonnaameti juhataja käskkirjale 08. veebr. 2008 nr 1-1/25 tuleb teostada Suur-Sõjamäe piirkonna sademevee ärajuhtimise skeemi keskkonnamõju hindamine.

Suur-sõjamäe piirkonna sademevee ärajuhtimise skeemi koostamise eesmärgiks on piirkonna sademeveekanaliseerimise väljaarendamine, et muuta ühisvoolne kanalisatsioon lahkvoolseks ja sellega kaasnevalt koormuse vähendamine linna reoveepuhastile, ühtlasi leida meetmed vältimaks uputusi aladel, kus sademevee ärajuhtimine puudub või on ebapiisav.

Keskkonnamõju hindamine viiakse läbi Tallinna Linnavalitsuse poolt heaks kiidetud sademevee ärajuhtimise skeemi variantlahenduse C1 koostamisel ning keskkonnamõju hindamise tulemusena selgitatakse keskkonnakaalutlustelt sobivaim lahendus piirkonna sademeveekanaliseerimise väljaarendamiseks, sh torustike trassivalikuks. Variandi C1 kohaselt juhitakse Suur-Sõjamäe piirkonna lõunapoolse osa sademeveed lennujaama alt läbi mööda Soodevahe kraavi Pirita jõkke. Piirkonna põhjapoolse osa sademeveed suunatakse olemasolevasse Suur-Sõjamäe tunnelkollektorisse, mis edaspidi on ette nähtud muuta lahkvoolseks sademevee tunnelkollektoriks.

2 Kavandatava tegevuse ja selle reaalsete alternatiivsete võimaluste lühikirjeldus

Null-alternatiiv – tegevust ei toimu

Null-alternatiivi rakendamine tähendab sisuliselt praeguse olukorra jätkumist, kus suurte sademevee vooluhulkade tõttu on risk Tallinna ja Harjumaa elanike põhilise joogiveeallika Ülemiste järve reostumiseks. Võimalusel rakendatakse leevendavaid abinõusid.

Alternatiiv I – kavandatav tegevus

Alternatiiv I e. variant C1 eeldab kogu sademevee pumpamist, välja arvatud Suur-Sõjamäe raudteest põhja jääva piirkonna sademeveed, Soodevahe kraavi kaudu Pirita jõkke. Variandi ehitusmaksumus 261 miljonit krooni. See variant eeldab Mõigu poldritiigi säilitamist nii vooluhulkade ühtlustajana kui ka loodusliku settebasseinina. Variandi toimimiseks tuleb rekonstrueerida poldritiigi pumbajaam. Variandi eeliseks on kõige väiksem maksumus ja see, et tekib võimalus vähendada Tallinna lahele otsest sademevee koormust, juhtides osa sademeveest läbi Soodevahe kraavi, kus toimub täiendav isepuhastus, Pirita jõkke.

Alternatiiv II – variant C1/B3

Alternatiiv II all hinnatakse varianti, mis sisaldab endas integreeritud lahendust kahest variandist – C1 ja B3. Suuresti baseerub antud alternatiiv kavandataval tegevusel ehk variant C1-l, kus säilitatakse Mõigu poldritiik nii vooluhulkade ühtlustajana kui ka loodusliku settebasseinina. Erinevus kavandatava tegevusega tuleneb sellest, et antud alternatiiv näeb ette kogu Suur-Sõjamäe piirkonna sademevee juhtimise olemasolevasse tunnelkollektorisse, mille kaudu juhitakse sademevesi Tallinna lahte. Samuti tuleb selle variandi puhul rekonstrueerida poldritiigi pumbajaam.

3 Keskkonnamõju hindamise sisu

Keskkonnamõju hindamise aruanne koosneb järgnevatest osadest:

1. Üldosa

- Kavandatava tegevuse eesmärk ja vajadus
- Kavandatava tegevuse õiguslikud alused

2. Olemasoleva olukorra ülevaade ja mõjutatava keskkonna kirjeldus

- Asend ja territooriumi kirjeldus (LISA – Suur-Sõjamäe kanalisatsioonisüsteemide põhimõtteline skeem VARIANT C1)
- Maa-ala geoloogiline ehitus ja hüdrogeoloogilised tingimused
- Pinna- ja põhjavee seisund
- Taimestik ja loomastik vaadeldavas piirkonnas
- Reostustundlikud objektid
- Kaitsealused objektid ja piirangud

3. Kavandatava tegevuse ja selle alternatiivide kirjeldus

- Kavandatava tegevuse detailne kirjeldus
- Alternatiivse tegevuse kirjeldus (Null – alternatiiv ja alternatiiv II)

4. Kavandatava tegevusega kaasneva keskkonnamõju analüüs

- Mõju pinnasele (ehitamisaegne mõju pinnasele; eksploatatsiooniaegne mõju pinnasele)
- Mõju pinna¹- ja põhjaveele (ehitamisaegne mõju pinna- ja põhjaveele; eksploatatsiooniaegne mõju pinna- ja põhjaveele)
- Mõju õhukvaliteedile
- Mõju taimestikule ja loomastikule
- Mõju Natura 2000 võrgustikule
- Mõju inimese heaolule ja tervisele (müra ja muud häiringud)
- Mõju maaomandile ja üldilmele
- Mõju loodusvarade kasutamise otstarbekusele ning kavandatava tegevuse ja selle alternatiivide vastavus säästva arengu põhimõtetele

5. Alternatiivide võrdlemine, sobivaima alternatiivi valik

6. Leevendavad meetmed (vastavalt KMH seaduse § 22 lõike 7 ja 8 järgi)

7. Vajalik keskkonnaseire ja auditeerimine

8. Ülevaade raskustest, mis ilmnesisid keskkonnamõju hindamise aruande koostamisel

9. Avalikkuse kaasamine keskkonnamõju hindamisse

10. Hindamistulemuste lühikokkuvõte

---

¹ Pinnavee mõju hindamisel hinnatakse kavandatava tegevusega kaasnevat võimalikku mõju Pirita jõe (koos sinna suubuva Soodevahe kraaviga), Tallinna lahele, Ülemiste järvele ning Mõigu poldritiigile.

4 Keskkonnamõju hindamisel kasutatava hindamismetoodika kirjeldus

Keskkonnamõju hindamise käigus hinnatakse kavandatava tegevuse ja selle alternatiivi(de) keskkonnamõjusid. Kavandatava tegevuse ja selle alternatiivi(de) võrdlemisel kasutatakse kaalutud intervallskaala meetodit. Mõjude olulisust hinnatakse tabelis 1 toodud skaala alusel.

Tabel 1. Mõjude olulisuse hindamise skaala

0	oluline mõju puudub	( )	Soovitatud meetmetega vähendatav või ärahoitav negatiivne mõju; potentsiaalne positiivne mõju
-1	nõrk negatiivne mõju	1	nõrk positiivne mõju
-2	mõõdukas negatiivne mõju	2	mõõdukas positiivne mõju
-3	tugev negatiivne mõju	3	tugev positiivne mõju

Erinevate keskkonnamõju kriteeriumite osakaalu määramiseks arvestatakse ekspertgrupi liikmete hinnanguid kasutades otsustamisel delphi-meetodit. Kaalkriteeriumide hindepallide saamiseks korrutatakse teatava kriteeriumi alusel antud hindepallid kriteeriumi kaaluga. Kavandatava tegevuse ja selle alternatiivide lõplik järjestus saadakse kõigi kaalkriteeriumide hindepallide summeerimisega alternatiivide lõikes.

Natura 2000 hindamine viiakse läbi kooskõlas Loodusdirektiivi 92/43/EMÜ artikliga 6. Käesolevas töös kasutatakse Natura hindamisel Euroopa Komisjoni juhendit „Natura 2000 alasil oluliselt mõjutavate kavade ja projektide hindamine. Loodusdirektiivi 92/43/EMÜ artikli 6 lõigete 3 ja 4 tõlgendamise meetodilise juhised“ (Keskkonnaministeerium, 2005).

5 Kavandatava tegevuse ja selle reaalsete alternatiivete võimaluste keskkonnamõju hindamise ning selle tulemuste avalikustamise ajakava

Tabel 2. Ajakava

Etapp	Sisu kirjeldus	Läbiviimise aeg
KMH ettevalmistamine: töö lähteandmetega, KMH programmi koostamine	Tutvumine Suur-Sõjamäe piirkonnaga ja selle kohta varem koostatud töödega, seireandmetega, jm. KMH programmi ettevalmistamine	Aprill 2008
KMH programmi eelnõu edastamine otsustajale	AS Infragate Eesti edastab KMH programmi eelnõu Tallinna Keskkonnaametile	Hiljemalt 18.04.2008
KMH programmi avaliku arutelu korraldamine	Tallinna Keskkonnaamet avaldab/paneab üles teadaande, saadab vajalikud tähitud kirjad, korraldab KMH programmi avaliku väljapaneku	Kuni 09.05.2008
KMH programmi avalik arutelu	AS Tallinna Vesi ruumides	09.05.2008
KMH programmi esitamine Harjumaa keskkonnateenistusele	Avaliku arutelu läbinud programm koos võimalike täiendustega esitatakse Harjumaa keskkonnateenistusele kinnitamiseks.	Hiljemalt 16.05.2008

Suur-Sõjamäe piirkonna C1 variandi keskkonnamõju hindamine

Etapp	Sisu kirjeldus	Läbiviimise aeg
Keskkonnamõjude hindamine	Keskkonnamõju hinnatakse programmiga kinnitatud valdkondades. Analüüsitakse läbi võimalikud alternatiivid, pakutakse välja sobivaim lahendus. Töö vormistatakse nõuetekohase KMH aruandena	Kuni 15.09.2008
KMH aruande esitamine otsustajale	AS Infragate Eesti esitab KMH aruande Tallinna Keskkonnaametile	15.09.2008
KMH aruande avaliku arutelu korraldamine	Tallinna Keskkonnaamet teavitab avaliku arutelu toimumisest ja avalikust väljapanekust. Korraldatakse aruande kättesaadavus teavitatud kohtades.	Hiljemalt 22.09.2008 Avalik väljapanek 22.09.2008 – 06.10.2008
KMH aruande avalik arutelu	Avalik arutelu toimub AS Tallinna Vesi	07.10.2008
KMH lõpparuande koostamine	KMH lõpp-aruanne (koos avalikustamise materjalidega, vajalike täiendustega ja kolmandate isikute ettepanekutega) koostatakse 3 paberkandjal eksemplaris ja CD-na	Hiljemalt 21.10.2008
KMH aruande esitamine Harjumaa keskkonnateenistusele	KMH aruanne esitatakse Harjumaa keskkonnateenistusele heakskiitmiseks ja täiendavate keskkonnatingimuste saamiseks	Hiljemalt 22.10.2008

6 Andmed arendaja ja eksperdi kohta

Arendaja:

AS Tallinna Vesi
Ädala 10
10614, Tallinn
Tel: +372 6 262 200
Fax: +372 6 262 300
E-post: tvesi@tvesi.ee
Kontaktisik: Margus Koor

Otsustaja:

Tallinna Keskkonnaamet
Harju 13
10130, Tallinn
Tel: +372 6 404 572
Fax: +372 6 404 583
E-post: keskkonnaamet@tallinnlv.ee

Huvitatud osapooled:

AS Tallinna Vesi – arendaja
Tallinna Keskkonnaamet – otsustaja
Harjumaa keskkonnateenistus - järeelvalvaja
Tallinna linn
Rae Vallavalitsus
AS Tallinna Lennujaam

Keskkonnamõju hindamise viib läbi:

AS Infragate Eesti
Kadaka tee 5
10621 Tallinn
Tel: +372 6 267 777
Faks: +372 6 563 082
E-post: info@infragate.ee

Ekspertgrupi koosseis:

1. Alar Noorvee - OÜ Alkranel litsentseeritud keskkonnamõju hindamise ekspert (Litsentsi nr KMH0098) ja keskkonnakonsultant, projekti juhtivekspert
2. Raul Hansen – AS Infragate Eesti projektijuht
3. Janet Roosimägi – AS Infragate Eesti keskkonnakonsultant
4. Berit Ingermann – AS Infragate Eesti konsultant
5. Liina Allev – AS Infragate Eesti konsultant
6. Inga Tammissaar – AS Infragate Eesti konsultant

KMH programmi koostasid:

Janet Roosimägi
AS Infragate Eesti
Tel: +372 6 267 756
Mob: +372 56 603 222
E-post: Janet.Roosimagi@infragate.ee

Alar Noorvee
OÜ Alkranel litsentseeritud keskkonnamõju
hindamise ekspert (Litsentsi nr KMH0098)